

Total No. of Questions : 6]

SEAT No. :

P3832

[Total No. of Pages : 4

[5619]- 1008

M.Com. (Part - I) (Semester - I)
BUSINESS ADMINISTRATION - I
Production and Operation Management (113)
(2019 Pattern) (Choice Based Credit System)

Time :3 Hours]

[Max. Marks : 60

Instructions to the candidates :-

- 1) Q. No. 1 and Q. No.6 are compulsory.
- 2) Solve any 3 Questions from Q. No.2 to Q. No.5
- 3) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Choose correct option and write. (any 6)

[6]

- i) Management of new product development strategy includes.
 - a) Customer Centered development
 - b) Team based development
 - c) Systematic Product development
 - d) All of above
- ii) Which of the following terms reflects Japanese view of continuous improvement?
 - a) Kaizen
 - b) Six sigma
 - c) Poka - yoke
 - d) Control limit
- iii) Construction of Bridge is ____ production.
 - a) Continuous
 - b) Project
 - c) Flow shop
 - d) Job Shop
- iv) The input to a transformation process include all of the following except ____.
 - a) Material
 - b) Men
 - c) Money
 - d) Assembly

P.T.O.

- v) The purpose of supply chain management is ____
 - a) Improve quality of product
 - b) Customer satisfaction
 - c) Integrating supply and demand management
 - d) Incrise production.
- vi) Which of the following is true for supply chain management?
 - a) The physical material moves
 - b) Flow of cash upward through the chain
 - c) Exchange of information
 - d) All of the above
- vii) Which issue is considered in environmental aspect.
 - a) Natural Resource
 - b) Clean enviornment
 - c) Enviornment protection
 - d) All of the above
- viii) Which of the following issues are emerging issues in production and operation management?
 - a) Automation
 - b) Outsourcing
 - c) Waste management
 - d) All of the above

Q2) Define plant layout. Explain the basic principles and objectives of plant layout. [14]

Q3) What is supply chain management? Explain the tools and techniques of supply chain management. [14]

Q4) What is production planning? Explain the importance of production planning. [14]

Q5) Define Total quality management. Explain the importance of it in production and operation management. [14]

Q6) Write notes (any two) [12]

- a) Waste management
- b) Product development process
- c) Scope of supply chain management
- d) Characteristics of 'Batch Production'.

P3832

[5619]- 1008

M.Com. (Part - I) (Semester - I)

BUSINESS ADMINISTRATION - I

Production and Operation Management (113)

(2019 Pattern) (Choice Based Credit System)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 60

- सूचना : 1) प्रश्न क्र. 1 आणि प्रश्न क्र. 6 सोडविणे आवश्यक.
2) प्रश्न क्र. 2 ते प्रश्न क्र. 5 पैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडविणे.
3) उजवीकडील अंक संपूर्ण गुण दर्शवितात.
4) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्रश्न 1) योग्य पर्यायांची निवड करा व लिहा. (कोणतेही सहा) [6]

- i) नविन वस्तु विकास व्यवस्थापन व्यूहाचे नवे समाविष्ट
अ) ग्राहक केंद्रित विकास ब) समूह आधारित विकास
क) पद्धतशीर वस्तु विकास ड) वरील सर्व
- ii) सातत्यपूर्ण सुधारणा या शब्दाला जपानी भाषेत खालील पैकी कोणती संकल्पना
अ) कायझेन ब) सिक्स सिग्मा
क) पोका-योके ड) नियंत्रण मर्यादा
- iii) पूल बांधणे म्हणजे उत्पादन
अ) सातत्यपूर्ण ब) प्रकल्प
क) फ्लो शॉप ड) जॉब शॉप
- iv) परिवर्तनीय प्रक्रियेमध्ये फक्त एक घटक सोडून खालील घटक समाविष्ट होतात.
अ) कच्चा माल ब) मानव
क) पैशा ड) जुळवणे

- v) पुरवठा साखळी व्यवस्थापनाचा हेतू म्हणजे
- अ) वस्तूची गुणवत्ता सुधारणे
ब) ग्राहक समाधान
क) सर्व समावेशक मागणी व पुरवठा व्यवस्थापन
ड) उत्पादन वाढ
- vi) पुरवठा साखळी व्यवस्थापनासाठी खालील पैकी काय बरोबर आहे.
- अ) भौतिक मासाची हालचाल ब) रोख प्रवाहाची उध्व गामी साखळी
क) माहितीची देवाण घेवाण ड) वरील सर्व
- vii) कोणत्या बाबी पर्यावरणाशी संबंधित आहेत.
- अ) नैसर्गिक संसाधने ब) स्वच्छ पर्यावरण
क) पर्यावरण संरक्षण ड) वरील सर्व
- viii) उत्पादन व प्रक्रिया व्यवस्थापनातील येऊ घातलेल्या खालीलपैकी कोणत्या बाबी आहेत.
- अ) स्वयचलीकरण ब) आऊटसोर्सिंग
क) कचरा व्यवस्थापन ड) वरील सर्व

प्रश्न 2) “यंत्रकुल संरचना” व्याख्या लिहा. यंत्रकुल संरचनेतील मुलतत्वे व उद्देश स्पष्ट करा. [14]

प्रश्न 3) पुरवठा साखळी व्यवस्थापन म्हणजे काय? पुरवठा-साखळी व्यवस्थापनाची साधने व तंत्रे स्पष्ट करा. [14]

प्रश्न 4) उत्पादन नियोजन म्हणजे काय? उत्पादन नियोजनाचे महत्व स्पष्ट करा. [14]

प्रश्न 5) “संपूर्ण गुणवत्ता व्यवस्थापन ” व्याख्या लिहा. उत्पादन व प्रक्रिया व्यवस्थापनात त्याचे महत्व स्पष्ट करा. [14]

प्रश्न 6) टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) [12]

- अ) कचरा व्यवस्थापन
ब) वस्तू विकास प्रक्रिया
क) पुरवठा साखळी व्यवस्थापनाची व्याप्ती
ड) गट उत्पादनाची वैशिष्ट्ये

